

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

Търговията със стоки на Република България по текущи цени за периода януари - декември 2008 г. по предварителна оценка възлиза на 79.4 млрд. лв. (таблица 1). В сравнение с предходната година увеличението на търговията е с 14.7%. През годината най-активен е бил стокообменът през юни, юли и октомври.

През 2008 г. **износът на стоки (по цени FOB) възлиза на 29.9 млрд. лв.** и се увеличава с 13.3% спрямо предходната година.

Вносът на стоки (по цени CIF) възлиза на 49.5 млрд. лв., или с 15.7% повече от предходната година. През 2008 година се запазва тенденцията на превишение на вноса над износа. Стойността на вноса на стоки е с почти 66% по-голяма от стойността на износа.

През 2008 година се прекъсва наблюдаваната през последните години тенденция на отчитане на по-голям стокообмен през последното тримесечие на годината. Най-много стоки в стойностно изражение са изнесени през третото тримесечие на 2008 година (27.7% от годишния износ). В същото време, най-много стоки в стойностно изражение са внесени през второто тримесечие на 2008 година (27.4% от годишния внос).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно и възлиза на 19.7 млрд. лв. (с над 3 млрд. лв. повече в сравнение с 2007 година). По цени **FOB на износа и вноса**, т.е. след елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки отрицателното салдо възлиза на 17.3 млрд. лева. През всички месеци на 2008 г. външнотърговското салдо е отрицателно като най-голяма стойност се отчита през октомври и юни.

През 2008 година търговията на страната с **трети страни** отчита нарастване с 18.9% и достига до 33.4 млрд.лв. (таблица 2). Износът (по цени FOB) се увеличава с 15% до 11.9 млрд. лв., а вносът (по цени CIF) с 21% до 21.5 млрд. лв. Основните търговски партньори на страната от групата на третите страни са Русия и Турция, които формират около 40% от общата търговия.

През 2008 година износът на страната с трети страни, разпределен според Стандартната външотърговска класификация, не отбелязва съществени изменения във формираните дялове в сравнение с предходната година (таблица 3). През 2008 година най-голямо нарастване на износа в стойностно изражение бележат секторите „Храни и живи животни” (с 110.8% спрямо предходната година), „Минерални горива, масла и подобни продукти” (с 28.3%), „Машини, оборудване и превозни средства” (с 33.7%). Износът на машини и оборудване, горива и масла и готови продукти формира над половината от българския износ през 2008 година.

Структурата на вноса през 2008 година се запазва близка до формираната от предходната година. Най-голям е дялът на внесените стоки от групата “Минерални горива, масла и подобни продукти” (43% **от общия внос**), като секторът отчита увеличение с 28%. спрямо 2007 година. Втората по значимост група при вноса е „Артикули, класифицирани главно според вида на материала”, която регистрира нарастване с 15,7 %.

Таблица 1

ИЗНОС И ВНОС ЗА 2008 ГОДИНА

милиона лева

МЕСЕЦИ	ИЗНОС - FOB			ВНОС - CIF			ВНОС - FOB			САЛДО - FOB/FOB		
	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни
I	2180.0	1386.1	793.9	3557.2	1848.8	1708.4	3380.2	1763.8	1616.4	-1200.2	-377.7	-822.5
II	2370.7	1494.6	876.1	3724.2	2163.2	1561.0	3545.3	2066.8	1478.5	-1174.6	-572.2	-602.4
III	2585.6	1632.4	953.2	3910.8	2325.1	1585.7	3726.5	2223.3	1503.2	-1140.9	-590.9	-550.0
I - III	7136.3	4513.1	2623.2	11192.2	6337.1	4855.1	10652.0	6053.9	4598.1	-3515.7	-1540.8	-1974.9
IV	2683.7	1561.0	1122.7	4402.4	2548.9	1853.5	4190.2	2436.0	1754.2	-1506.5	-875.0	-631.5
V	2583.2	1483.7	1099.5	4384.0	2403.6	1980.4	4173.6	2300.0	1873.6	-1590.4	-816.3	-774.1
VI	2728.5	1580.3	1148.2	4775.2	2592.7	2182.5	4539.8	2478.0	2061.8	-1811.3	-897.7	-913.6
IV - VI	7995.4	4625.0	3370.4	13561.6	7545.2	6016.4	12903.6	7214.0	5689.6	-4908.2	-2589.0	-2319.2
I - VI	15131.7	9138.1	5993.6	24753.8	13882.3	10871.5	23555.6	13267.9	10287.7	-8423.9	-4129.8	-4294.1
VII	2965.6	1753.3	1212.3	4776.8	2534.7	2242.1	4545.0	2423.6	2121.4	-1579.4	-670.3	-909.1
VIII	2558.8	1464.4	1094.4	4003.3	2044.7	1958.6	3806.2	1953.0	1853.2	-1247.4	-488.6	-758.8
IX	2744.2	1589.1	1155.1	4315.4	2546.4	1769.0	4111.7	2434.5	1677.2	-1367.5	-845.4	-522.1
VII - IX	8268.6	4806.8	3461.8	13095.5	7125.8	5969.7	12462.9	6811.1	5651.8	-4194.3	-2004.3	-2190.0
I - IX	23400.3	13944.9	9455.4	37849.3	21008.1	16841.2	36018.5	20079.0	15939.5	-12618.2	-6134.1	-6484.1
X	2516.7	1608.1	908.6	4662.4	2698.8	1963.6	4432.9	2577.5	1855.4	-1916.2	-969.4	-946.8
XI	2105.0	1339.0	766.0	3760.9	2324.2	1436.7	3586.4	2218.3	1368.1	-1481.4	-879.3	-602.1
XII	1848.9	1072.3	776.6	3262.6	1981.9	1280.7	3108.4	1882.8	1225.6	-1259.5	-810.5	-449.0
X - XII	6470.6	4019.4	2451.2	11685.9	7004.9	4681.0	11127.7	6678.6	4449.1	-4657.1	-2659.2	-1997.9
I - XII	29870.9	17964.3	11906.6	49535.2	28013.0	21522.2	47146.2	26757.6	20388.6	-17275.3	-8793.3	-8482.0

Данните са предварителни - 10.02.2009 г.

Таблица 2

**ИЗНОС И ВНОС С ОСНОВНИ ТЪРГОВСКИ ПАРТНЬОРИ* ОТ ТРЕТИ СТРАНИ
ЗА ЯНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2007 И 2008** ГОДИНА**

Млн.лева

	Износ - FOB			Внос - CIF		
	2007	2008	2008/2007 %	2007	2008	2008/2007 %
ОБЩО	10350.3	11906.6	115.0	17763.6	21522.2	121.2
Албания	100.1	144.5	144.4	16.1	14.5	90.1
Босна и Херцеговина	53.0	103.0	194.3	45.9	27.4	59.7
Бразилия	48.0	73.3	152.7	365.8	366.6	100.2
Виетнам	10.2	19.7	193.1	68.4	110.7	161.8
Грузия	318.4	388.3	122.0	112.2	658.7	587.1
Египет	92.0	96.0	104.3	40.3	51.2	127.0
Израел	133.9	84.1	62.8	82.3	80.4	97.7
Индия	107.5	116.2	108.1	120.8	113.4	93.9
Индонезия	19.5	27.5	141.0	28.9	44.0	152.2
Иран	54.2	90.6	167.2	17.5	15.5	88.6
Казахстан	89.0	41.0	46.1	5.7	4.0	70.2
Канада	107.6	80.3	74.6	46.1	89.8	194.8
Китай	146.2	214.3	146.6	1191.4	1477.3	124.0
Норвегия	33.2	70.8	213.3	19.3	15.3	79.3
Обединени арабски емирства	25.7	326.6	1270.8	33.1	47.9	144.7
Перу	36.7	25.2	68.7	250.9	356.5	142.1
Република Корея	52.5	64.0	121.9	148.2	144.2	97.3
Република Македония	555.5	690.2	124.2	537.7	566.3	105.3
Русия	639.1	881.8	138.0	5328.7	7205.7	135.2
Саудитска Арабия	90.9	221.8	244.0	1.9	4.1	215.8
САЩ	616.5	474.5	77.0	466.5	553.0	118.5
Сингапур	406.4	366.8	90.3	13.1	22.6	172.5
Сирия	142.6	340.2	238.6	28.3	117.4	414.8
Сърбия	1165.3	1246.7	107.0	341.2	365.7	107.2
Тайван	21.5	20.7	96.3	121.5	146.8	120.8
Турция	3020.5	2635.3	87.2	2911.5	2734.3	93.9
Украйна	327.0	345.7	105.7	3067.6	3591.2	117.1
Хърватия	245.8	248.1	100.9	157.1	126.1	80.3
Швейцария	157.7	155.9	98.9	555.6	417.9	75.2
ЮАР	11.2	18.6	166.1	18.5	26.9	145.4
Япония	51.6	35.5	68.8	165.6	275.1	166.1

* Страна партньор е тази, от / за която стоките са изпратени/ получени

** Данните са предварителни - 10.02.2009 г.

Таблица 3

**ИЗНОС И ВНОС С ТРЕТИ СТРАНИ ПО СЕКТОРИ НА СТАНДАРТНАТА ВЪНШНОТЪРГОВСКА КЛАСИФИКАЦИЯ
/SITC, рев.4/ ЗА ЯНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2007 И 2008* ГОДИНА**

Млн.лева

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF		
	2007	2008	2008/2007%	2007	2008	2008/2007%
ОБЩО	10350.3	11906.6	115.0	17763.5	21522.2	121.2
Храни и живи животни	441.1	930.0	210.8	466.6	624.7	133.9
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	283.2	295.8	104.4	91.6	110.9	121.1
Необработени(сурови)материали, негодни за консумация(изкл.горивата)	832.9	984.3	118.2	2397.2	2555.8	106.6
Минерални горива,масла и подобни продукти	2820.2	3619.5	128.3	7298.8	9340.0	128.0
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	35.2	66.6	189.2	44.8	64.2	143.3
Химични вещества и продукти	1191.6	1318.3	110.6	715.2	876.3	122.5
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	2717.8	2216.0	81.5	3463.5	4007.3	115.7
Машини, оборудване и превозни средства	1279.6	1710.8	133.7	2543.8	3018.2	118.6
Разнообразни готови продукти,н.д.	710.6	753.6	106.1	735.2	917.1	124.7
Стоки и сделки, н.д.	38.1	11.7	30.7	6.8	7.7	113.2

*ДАННИТЕ СА ПРЕДВАРИТЕЛНИ - 10.02.2009 г.